

Bilaga 4

Delmålens koppling till nationella mål och nationell avfallsplan

Planperiod 2013-2016

Innehåll

1. SAMMANFATTNING	3
2. SAMSTÄMMIGHET MED NATIONELLA AVFALLSPLANEN	3
2.1. Hantering av avfall inom bygg- och anläggningssektorn.....	3
2.2. Hushållsavfall	4
2.3. Resurshushållning i livsmedelskedjan och hantering av matavfall.....	5
2.4. Avfallsbehandling.....	5
3. SAMSTÄMMIGHET MED DE NATIONELLA MILJÖKVALITETSMÅLEN	6
3.1. Avfallsrelaterade miljö kvalitetsmål.....	6
3.2. Etappmål.....	6

1. SAMMANFATTNING

EU:s ramdirektiv med avfallshierarkin är styrande och det är också därifrån som de nationella arbetena utgår ifrån. Avfallsplan 2009-2020 med sina tre planperioder följer i sin tur den nationella avfallsplanen. Av uppsatta delmål följer de prioriteringar och mål som Sverige och EU har beslutat. Därför är samstämmigheten mellan avfallsplan, den nationella avfallsplanens och nationella miljö kvalitetsnormer god.

2. SAMSTÄMMIGHET MED NATIONELLA AVFALLSPLANEN

I Sveriges nationella avfallsplan 2012-2017 poängteras vikten av strävan efter ett resurs-effektivt samhälle, där störst vikt ligger på satsningar inom minskning av mängden avfall och dess farlighet samt minska spridning av farliga ämnen. Återvinning och material-återvinning ska öka.

De nationellt prioriterade målen för avfallshantering är följande:

- Hantering av avfall inom bygg- och anläggningssektorn
- Hushållens avfall
- Resurshushållning i livsmedelskedjan
- Avfallsbehandling
- Illegal export av avfall

Avfallsplanen sträcker sig från 2009-2020. Arbetet med avfallsplanen är uppdelad i tre planperioder. Under planperioden 2013-2016 är de prioriterade områden inom avfallshantering; matavfallsinsamling, avfallsminimering, materialåtervinning och farligt avfall. Under kommande planperiod 2013-2016 prioriteras inte upphandlingsfrågor, textilavfall och byggavfall. Prioritering är gjord för att kommunerna ska kunna uppnå de uppsatta målen i sin helhet fram till år 2020.

2.1. Hantering av avfall inom bygg- och anläggningssektorn

Enligt den nationella avfallsplanen ska senast år 2020 förberedandet för återvinning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke farligt byggnads- och rivningsavfall vara minst 70 viktprocent. Följande delmål inom planperioden 2013-2016 för bygg- och anläggningsavfall finns i avfallsplanen:

Delmål	
Delmål 4.4	År 2016 ska tillsyn på avfallshanteringen avseende farligt avfall ha skett vid minst 20 bygg- eller rivningsprojekt i kommunen.
Delmål 5.1	År 2016 ska hanteringen av schaktmassor och liknande vara kartlagt samt förbättringsåtgärder föreslagna.

2.2. Hushållsavfall

Hushållens avfall ska prioriteras enligt Nationella avfallsplanen på grund av en betydande potential att minska miljöpåverkan. Huvudmålet är att återvinning av hushållens avfall ska öka. Konsumtionsflöden gällande textilier, el-avfall samt nedskräpning ska tas i beaktande i de mål som sätts upp.

SÖRAB arbetar mot målen gällande hushållsavfall genom ett flertal delmål:

Delmål	
Delmål 1.3	År 2016 ska minst 80 % av hushållen anse sig ha tillgång till tillfredställande insamlingssystem för hushållsavfall.
Delmål 1.4	År 2016 ska metoder vara etablerade för fortlöpande återkoppling till hushåll rörande resultat av insamling samt dess miljönytta.
Delmål 1.5	År 2016 ska återvinningsmöjligheterna för grovavfall vara bättre jämfört med år 2012.
Delmål 2.1	År 2016 ska 80 % av kommunens invånare uppleva att allmänna insamlingsplatser inte är nedskräpade.
Delmål 4.1	År 2016 ska minst 90 % av hushållen anse sig ha tillgång till ett tillfredställande insamlingssystem för farligt avfall, el-avfall och grovavfall.
Delmål 4.3	År 2016 får inget farligt avfall eller el-avfall finnas i säck- och kärlavfallet.
Delmål 5.2	År 2016 ska det finnas återbruksverksamhet på alla återvinningscentraler.
Delmål 5.3	År 2016 ska det finnas etablerad återbruksverksamhet för de kommunala verksamheterna.
Delmål 5.4	År 2016 ska det finnas lättillgänglig information om återbruksmöjligheter och återbruksvinster, såväl ekonomiska som miljömässiga.
Delmål 6.1	År 2016 ska minst 45 % av hushållsavfallet materialåtervinnas, inklusive biologisk behandling av matavfall.
Delmål 6.2	År 2016 ska högst 30 kg förpackningar och returpapper per invånare och år finnas i säck- och kärlavfallet.
Delmål 6.5	År 2016 ska materialåtervinningsmöjligheterna för grovavfall vara bättre jämfört med år 2012.

Enligt de uppsatta delmålen i avfallsplanen har kraven för hantering av hushållsavfallet prioriterats och bemötts. Textilier har inte prioriterats under delmålsperioden 2013-2016.

2.3. Resurshushållning i livsmedelskedjan och hantering av matavfall

Enligt målet i Sveriges nationella avfallsplan ska matavfallet minska samt återvinning av växtnäring och energi från matavfall ska öka. En ökad hushållning med resurser i livsmedelskedjan bidrar med både samhällsekonomiska och miljömässiga vinster.

SÖRAB arbetar mot målen gällande resurshushållning i livsmedelskedjan genom ett flertal delmål:

Delmål	
Delmål 2.2	År 2016 ska insamlat matavfall hålla sådan hög kvalitet så att materialet kan användas som växtnäring.
Delmål 3.1	År 2016 ska matsvinnet ha minskat med 10 kg per invånare jämfört med 2012.
Delmål 3.2	År 2016 ska minst 50 % av restauranger, storkök och livsmedelsbutiker i kommunen kunna redovisa att och hur de aktivt arbetar med att minska avfallsmängden.
Delmål 6.3	År 2016 ska minst 30 kg matavfall per invånare och år samlas in.
Delmål 6.4	År 2016 ska allt insamlat matavfall från hushåll, storkök, restauranger och livsmedelsbutiker omhändertas så att växtnäring tas tillvara.
Delmål 7.1	År 2016 ska allt insamlat matavfall från hushåll, storkök, restauranger och livsmedelsbutiker omhändertas så att biogas kan produceras.

Matavfallet rötas och blir biogas och biogödsel i Uppsala Vattens röt-kammare. För att optimera transporter och omlastas matavfallet i en särskild linje på Hagby som vi byggde och tog i bruk under 2010. Energin i det matavfall som en genomsnittlig familj slänger under en vecka motsvarar 0,16 l diesel. Av biogödseln kan vi spara 6 g kväve och 1,5 g fosfor per kg avfall.

Framställning av mer biogas är en fråga som fått stort utrymme såväl inom politiken som i massmedia under året. Sex av våra ägarkommuner har på allvar kommit igång med matavfallsinsamling.

Enligt de uppsatta delmålen i avfallsplanen har kraven för hantering av hushållsavfallet prioriterats och bemötts.

2.4. Avfallsbehandling

Enligt Sveriges nationella avfallsplan ska avfallsbehandling skärpas. Fokusområden är bils-krotning, avfallsförbränning, bränder i avfallslager samt deponier. För deponier gäller att risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda deponier ska minska.

SÖRAB har ett delmål som berör nedlagda deponier:

Delmål	
Delmål 8.1	År 2016 ska det finnas en åtgärdsplan för hur nedlagda deponier med klass 1 och 2 ska hanteras.

Enligt de uppsatta delmålen i avfallsplanen har kraven för hantering av hushållsavfallet prioriterats och bemötts men inte fokus på avfallsförbränning och bränder i avfallslager.

3. SAMSTÄMMIGHET MED DE NATIONELLA MILJÖKVALITETS- MÅLEN

3.1. Avfallsrelaterade miljö kvalitetsmål

Avfall är en del av miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö*. Inom miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö* siktas på att minska mängden hushållsavfall, öka materialåtervinningen samt minska deponering av avfall. Åtgärder inom avfallsområdet påverkar även möjligheterna att nå miljö kvalitetsmålen *Gifrfri miljö*, *Begränsad klimatpåverkan*, *Ett rikt odlingslandskap* och bidrar även till att nå vissa delar av generationsmålet.

Närmare innehåller miljö kvalitetsmålen följande huvudmål gällande avfallshantering:

- Att minska mängden deponerat avfall
- Att öka mängden hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning inklusive biologisk behandling
- Att öka mängden matavfall från hushåll, restauranger, storkök och butiker som återvinns genom biologisk behandling
- Att öka mängden matavfall från livsmedelsindustrier med mera som återvinns genom biologisk behandling

I avfallsplan 2013-2020 är materialåtervinningen bland de fyra prioriterade områdena. Deponering av avfall skall fungera som sista utväg om avfallet inte kan behandlas på något annat sätt. Hushållsavfallet minimeras genom åtgärder för ökad matavfallsinsamling, avfallsminimering samt materialåtervinning. För insamling av matavfall finns flera delmål uppsatta. Ett av delmålen är att senast år 2016 ska allt insamlat matavfall från hushåll, storkök, restauranger och livsmedelsbutiker omhändertas och användas som växtnäring. Mängden farligt avfall i hushållsavfall ska minska genom strategiskt kommunikationsarbete om rätt hantering av farligt avfall. Mängden farligt avfall hos t.ex. miljöfarliga verksamheter ska minska genom tillsynsarbete.

3.2. Etappmål

Regeringen har även fastställt två etappmål för att öka resurshushållningen på avfallsområdet:

- Ökad resurshushållning i livsmedelskedjan
- Ökad resurshushållning i byggsektorn

Enligt etappmålet *Ökad resurshushållning i livsmedelskedjan* ska insatser vidtas så att senast år 2018 sorteras minst 50 % av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, och minst 40 % av matavfallet behandlas så att även energi tas tillvara.

SÖRAB har satt upp ett flertal delmål för att arbeta mot måluppfyllelse gällande ökad resurshushållning i livsmedelskedjan:

Delmål	
Delmål 2.2	År 2016 ska insamlat matavfall hålla sådan hög kvalitet så att materialet kan användas som växtnäring.
Delmål 3.1	År 2016 ska matsvinnet ha minskat med 10 kg per invånare jämfört med 2012.
Delmål 3.2	År 2016 ska minst 50 % av restauranger, storkök och livsmedelsbutiker i kommunen kunna redovisa att och hur de aktivt arbetar med att minska avfallsmängden.
Delmål 6.3	År 2016 ska minst 30 kg matavfall per invånare och år samlas in.
Delmål 6.4	År 2016 ska allt insamlat matavfall från hushåll, storkök, restauranger och livsmedelsbutiker omhändertas så att växtnäring tas tillvara.
Delmål 7.1	År 2016 ska allt insamlat matavfall från hushåll, storkök, restauranger och livsmedelsbutiker omhändertas så att biogas kan produceras.

Etappmålet *Ökad resurshushållning i byggsektorn* om byggnads- och rivningsavfall innebär att insatser ska vidtas så att förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke-farligt byggnads- och rivningsavfall är minst 70 viktprocent senast år 2020.

Inom avfallsplan 2009-2020 har byggavfallet inte prioriterats planperioden 2013-2016. Dock finns det två delmål uppsatta:

- År 2016 ska tillsyn på avfallshanteringen avseende farligt avfall ha skett vid minst 20 bygg- eller rivningsprojekt i kommunen.
- År 2016 ska hanteringen av schaktmassor och liknande vara kartlagt samt förbättringsåtgärder föreslagna.